

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ  
імені адмірала Макарова

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

**ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

(повна назва підрозділу)

**КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

(повна назва кафедри)

**ЗАТВЕРДЖЕНО**



Проректор із науково-педагогічної

роботи

Сергій Слободян

***РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ***

**Program of the Discipline**

***ПСИХОЛОГІЯ (ПЕДАГОГІЧНА)***

***PSYCHOLOGY (PEDAGOGICAL)***

|                     |                               |
|---------------------|-------------------------------|
| рівень вищої освіти | <u>перший (бакалаврський)</u> |
| тип дисципліни      | <u>нормативна</u>             |
| мова викладання     | <u>українська</u>             |

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія (педагогічна)» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань А Освіта, спеціальності А3 Початкова освіта, освітньої програми Початкова освіта.

«28» 02 2025 р. 17 с.

Розробник: Михальченко Наталія Вячеславівна, кандидат психологічних наук,  
професор кафедри початкової освіти.  
*Затверджено Т.О. Якименко, канд. пед. наук, доцент*

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Психологія (педагогічна)» розглянуто на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол № 8 від «03» 03 2025 р.

Завідувач кафедри

*[Підпис]*  
Світлана Якименко

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Психологія (педагогічна)» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського

Протокол № 3 від «06» березня 2025 р.

Голова

*[Підпис]*  
Людмила Хрящевська

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Психологія (педагогічна)» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

*[Підпис]*  
Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Психологія (педагогічна)» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 3 від «16» 03 2025 р.

Голова НМР НУК

*[Підпис]*  
Сергій Слободян

© НУК, 2025

© Михальченко Н.В., 2025

## ЗМІСТ

|                                                                                                            |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <i>Вступ</i> .....                                                                                         | 4  |
| <i>1. Опис навчальної дисципліни</i> .....                                                                 | 5  |
| <i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i> .....                                                        | 6  |
| <i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i> .....                                                         | 6  |
| <i>4. Очікувані результати навчання</i> .....                                                              | 6  |
| <i>5. Програма навчальної дисципліни</i> .....                                                             | 7  |
| <i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i> ..... | 11 |
| <i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i> .....                                                   | 12 |
| <i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i> .....                                                   | 15 |
| <i>9. Засоби навчання</i> .....                                                                            | 16 |
| <i>10. Рекомендовані джерела інформації</i> .....                                                          | 16 |

## ***ВСТУП***

### ***Анотація***

Програма дисципліни сприяє формуванню у здобувачів загальних уявлень про педагогічну психологію, оволодінню студентами найважливішими сучасними проблемами з педагогічної психології; ознайомленню з основними методами педагогічної психології, з психологією виховання, з психологією навчання, з психологією вчителя. Велика увага приділяється психологічним особливостям особистості сучасного вчителя початкової освіти.

**Ключові слова:** педагогічна психологія, методи педагогічної психології, психологія навчання, психологія педагогічної діяльності, психологія вчителя, психологія виховання, психологічна структура педагогічної діяльності.

### ***Abstract***

The discipline program contributes to the formation of applicants' general ideas about pedagogical psychology, mastering students of the most important modern problems in pedagogical psychology; familiarization with the basic methods of educational psychology, with the psychology of education, with the psychology of learning, with the psychology of the teacher. Much attention is paid to the psychological characteristics of the personality of a modern primary education teacher.

**Key words:** pedagogical psychology, methods of pedagogical psychology, psychology of training, psychology of pedagogical activity, psychology of the teacher, psychology of education, psychological structure of pedagogical activity.

## 1. Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників                                         | Галузь знань, спеціальність<br>(освітня програма), освітній<br>рівень | Характеристика навчальної<br>дисципліни |                          |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|--------------------------|
|                                                                 |                                                                       | денна форма<br>навчання                 | заочна форма<br>навчання |
| Кількість кредитів – 4                                          | А Освіта                                                              | Обов'язкова                             |                          |
| Модулів – 1                                                     |                                                                       | Рік підготовки:                         |                          |
| Змістових модулів – 4                                           |                                                                       | 1-й                                     | 1-й                      |
| Електронний адрес РПНД<br>на сайті Університету                 | А3 Початкова освіта<br>ОП (Початкова освіта)                          | Семестр                                 |                          |
|                                                                 |                                                                       | 2-й                                     | 2-й                      |
|                                                                 |                                                                       | Лекцій                                  |                          |
|                                                                 |                                                                       | 15 год.                                 | 4 год.                   |
|                                                                 |                                                                       | Практичні, семінарські                  |                          |
|                                                                 |                                                                       | 30 год.                                 | 8 год.                   |
|                                                                 |                                                                       | Лабораторні                             |                          |
| Загальна кількість годин –<br>120                               |                                                                       | 0 год.                                  | 0 год.                   |
| Тижневих годин для<br>денної форми навчання:<br>аудиторних – 3; | Освітній рівень:<br>перший (бакалаврський)                            | Самостійна робота                       |                          |
|                                                                 |                                                                       | 75 год.                                 | 108 год.                 |
| самостійної роботи<br>студента – 5                              |                                                                       | Індивідуальні завдання: 0 год.          |                          |
|                                                                 |                                                                       | Вид контролю: екзамен                   |                          |
|                                                                 |                                                                       | Форма контролю: усна                    |                          |

## **2. Мета вивчення навчальної дисципліни**

Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія (педагогічна)» полягає у формуванні у студентів загальних уявлень про педагогічну психологію, оволодіння найважливішими сучасними проблемами з педагогічної психології; ознайомлення з методами педагогічної психології, з психологією виховання, з психологією навчання, з психологією вчителя та психологією педагогічної діяльності.

## **3. Передумови для вивчення дисципліни**

Вивчення навчальної дисципліни «Психологія (педагогічна)» доцільно організувати в єдиному контексті з тематикою вивчення дисциплін «Педагогіка», «Психологія (загальна, вікова)», та ін.

## **4. Очікувані результати навчання**

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

**ПР-01.** Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

**ПР-07.** Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

**ПР-08.** Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

**ПР-12.** Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

**ПР-14.** Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

**ПР-15.** Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

### **I. Загальнопредметні:**

**ЗК-1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

**ЗК-2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

**ЗК-3.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

**ЗК-4.** Здатність працювати в команді.

**ЗК-5.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

**ЗК-6.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

**ЗК-7.** Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

**ЗК-8.** Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

**КЗ-9.** Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

## **II. Фахові:**

**СК-4.** Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

**СК-6.** Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових ціннісних орієнтацій.

**СК-11.** Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

**СК-12.** Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

## **5. Програма навчальної дисципліни**

### **Модуль 1.**

#### **Змістовий модуль 1. Загальні засади педагогічної психології**

Тема 1. Педагогічна психологія як галузь психологічної науки.

1. Сутність, об'єкт і предмет педагогічної психології
2. Методологічні засади і методи педагогічної психології
3. Структура і функції педагогічної психології
4. Мета і завдання педагогічної психології
5. Місце педагогічної психології у системі психологічних наук

*Література* [8], стор. 11–29.

Тема 2. Виникнення і розвиток педагогічної психології.

1. Зародження педагогічної психології у давньому світі
2. Ідеї педагогічної психології у середньовіччі та епоху Відродження
3. Розвиток педагогічної психології в епоху Просвітництва
4. Становлення педагогічної психології у ХХ на початку ХХ століття
5. Основні тенденції розвитку педагогічної психології на сучасному етапі
6. Становлення і розвиток педагогічної психології в Україні

*Література* [8], стор. 32–43.

#### **Змістовий модуль 2. Психологія виховання**

Тема 1. Психологічні основи керівництва процесом виховання

1. Завдання виховання особистості
2. Керівництво процесом виховання
3. Психологічні механізми виховання
4. Чинники виховання: активність дитини у виховному процесі, виховання і спілкування.

*Література* [8], стор. 89–102.

## Тема 2. Психологія самовиховання. Психологія перевиховання

1. Особливості самовиховання.
2. Форми самовиховання.
3. Особливості перевиховання.
4. Групи важковиховуваних школярів.
5. Вихователь як суб'єкт виховної діяльності. Організація педагогом виховного оточення.
6. Виховна робота педагога (вчителя початкової освіти, вихователя) з колективом (учнів, вихованців).

*Література* [8], стор. 125–142.

## **Змістовий модуль 3. Психологія навчання.**

### Тема 1. Психологічна характеристика навчальних дій і їх видів.

1. Результат навчальної діяльності
2. Операції і способи навчальної діяльності
3. Саморегуляція навчальної діяльності
4. Засоби навчальної діяльності
5. Вікові характеристики суб'єктів навчальної діяльності
6. Здатність до навчання (научуваність)
7. Невстигаючі учні у навчальній діяльності
8. Психологічні особливості самостійної роботи як вищої форми навчальної діяльності учня.

*Література* [8], стор. 158–182.

### Тема 2. Психологія навчальної діяльності школяра.

1. Загальні психологічні особливості навчальної діяльності
2. Предмет навчальної діяльності
3. Цілі навчальної діяльності
4. Мотивація навчальної діяльності

*Література* [8], стор. 152–157.

## **Змістовий модуль 4. Психологія педагогічної діяльності і психологія вчителя**

### Тема 1. Психологія педагогічної діяльності.

1. Загальна психологічна характеристика педагогічної освіти
2. Педагогічна діяльність у системі інших видів діяльності
3. Психологічна характеристика функцій педагогічної діяльності

*Література* [8], стор. 324–329.

### Тема 2. Психологія особистості вчителя

1. Психологічна характеристика особистості вчителя
2. Професійна самосвідомість вчителя
3. Стресостійкість як значуща риса особистості вчителя.
4. Професійна відповідність (придатність) вчителя
5. Взаємодія учителя із соціальним оточенням, адаптація його до умов професійної діяльності: психологія авторитету учителя в колективі; соціально-психологічні проблеми адаптації молодого вчителя до умов педагогічної діяльності
6. Індивідуальність і професійна деформація педагога: внутріособистісні конфлікти педагога і їх прояв у професійній діяльності

*Література* [8], стор. 352–367.

### Тематичний план навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем                                                      | Кількість годин |              |    |     |      |              |              |    |     |      |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|----|-----|------|--------------|--------------|----|-----|------|
|                                                                                    | денна форма     |              |    |     |      | Заочна форма |              |    |     |      |
|                                                                                    | усього          | у тому числі |    |     |      | усього       | у тому числі |    |     |      |
|                                                                                    |                 | лек          | пр | лаб | с.р. |              | лек          | пр | лаб | с.р. |
| 1                                                                                  | 2               | 3            | 4  | 5   | 7    | 8            | 9            | 10 | 11  | 12   |
| <b>Модуль 1. Психологія (педагогічна)</b>                                          |                 |              |    |     |      |              |              |    |     |      |
| <b>Змістовий модуль 1. Загальні засади педагогічної психології</b>                 |                 |              |    |     |      |              |              |    |     |      |
| Тема 1. Педагогічна психологія як галузь психологічної науки.                      | 15              | 2            | 2  | –   | 11   | 15           | 2            | 0  | –   | 13   |
| Тема 2. Виникнення і розвиток педагогічної психології.                             | 15              | 2            | 4  | –   | 9    | 15           | 0            | 2  | –   | 13   |
| <i>Разом за змістовим модулем 1</i>                                                | 30              | 4            | 6  | –   | 20   |              | 2            | 2  | –   | 26   |
| <i>Усього годин</i>                                                                | 30              | 4            | 6  | –   | 20   | 30           | 2            | 2  | –   | 26   |
| <b>Змістовий модуль 2. Психологія виховання</b>                                    |                 |              |    |     |      |              |              |    |     |      |
| Тема 1. Психологічні основи керівництва процесом виховання                         | 15              | 2            | 2  | –   | 11   | 15           | 0            | 2  | –   | 13   |
| Тема 2. Психологія самовиховання. Психологія перевиховання                         | 15              | 2            | 4  | –   | 9    | 15           | 0            | 0  | –   | 15   |
| <i>Разом за змістовим модулем 2</i>                                                | 30              | 4            | 6  | –   | 20   | 30           | 0            | 2  | –   | 28   |
| <i>Усього годин</i>                                                                | 30              | 4            | 6  | –   | 20   | 30           | 0            | 2  | –   | 28   |
| <b>Змістовий модуль 3. Психологія навчання</b>                                     |                 |              |    |     |      |              |              |    |     |      |
| Тема 1. Психологічна характеристика навчальних дій і їх видів                      | 15              | 2            | 2  | –   | 11   | 15           | 2            | 0  | –   | 13   |
| Тема 2. Психологія навчальної діяльності школяра                                   | 15              | 2            | 4  | –   | 9    | 15           | 0            | 2  | –   | 13   |
| <i>Разом за змістовим модулем 3</i>                                                | 30              | 4            | 6  | –   | 20   |              | 2            | 2  | –   | 26   |
| <i>Усього годин</i>                                                                | 30              | 4            | 6  | –   | 20   | 30           | 2            | 2  | –   | 26   |
| <b>Змістовий модуль 4. Психологія педагогічної діяльності і психологія вчителя</b> |                 |              |    |     |      |              |              |    |     |      |
| Тема 1. Психологія педагогічної діяльності.                                        | 15              | 2            | 6  | –   | 7    | 15           | 0            | 2  | –   | 13   |
| Тема 2. Психологія особистості вчителя                                             | 15              | 1            | 6  | –   | 8    | 15           | 0            | 0  | –   | 15   |
| <i>Разом за змістовим модулем 4</i>                                                | 30              | 3            | 12 | –   | 15   | 30           | 0            | 2  | –   | 28   |

|                        |     |    |    |   |    |     |   |   |   |     |
|------------------------|-----|----|----|---|----|-----|---|---|---|-----|
| <i>Усього годин:</i>   | 30  | 6  | 6  | – | 18 | 30  | 0 | 2 | – | 28  |
|                        |     |    |    |   |    |     |   |   |   |     |
| <i>Разом за курсом</i> | 120 | 15 | 30 | 0 | 75 | 120 | 4 | 8 | 0 | 108 |

### Теми семінарських занять

| № з/п | Назва теми                                                    | Кількість годин |              |
|-------|---------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|
|       |                                                               | Денна форма     | Заочна форма |
| 1     | Тема 1. Педагогічна психологія як галузь психологічної науки. | 2               | 0            |
| 2     | Тема 2. Виникнення і розвиток педагогічної психології.        | 4               | 2            |
| 3     | Тема 1. Психологічні основи керівництва процесом виховання    | 2               | 2            |
| 4     | Тема 2. Психологія самовиховання. Психологія перевиховання    | 4               | 0            |
| 5     | Тема 1. Психологічна характеристика навчальних дій і їх видів | 2               | 0            |
| 6     | Тема 2. Психологія навчальної діяльності школяра              | 4               | 2            |
| 7     | Тема 1. Психологія педагогічної діяльності.                   | 6               | 2            |
| 8     | Тема 2. Психологія особистості вчителя                        | 6               | 0            |
|       | <i>Разом</i>                                                  | 30              | 8            |

### Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до семінарських занять – **2-4 год. / 1 заняття**;
- написання рефератів – **15 год. / 1 роботу**;
- підготовка до контрольних заходів – **15 год. / 1 захід**
- підготовка проектних завдань - **3-5 год. / 1 проєкт**.

### Завдання для самостійної роботи

| № з/п | Вид роботи                        | Кількість годин |              |
|-------|-----------------------------------|-----------------|--------------|
|       |                                   | Денна форма     | Заочна форма |
| 1     | Підготовка до практичних робіт    | 30              | 8            |
| 2     | Реферат                           | 15              | 60           |
| 3     | Підготовка до контрольних заходів | 15              | 15           |
| 4.    | Виконання проєктних завдань*      | 15              | 25           |
|       | <i>Разом</i>                      | 75              | 108          |

### 6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

#### **Методи навчання:**

- 1) на лекційних заняттях:
  - лекція;

- пояснення;
  - дискусія;
  - диспут;
  - ілюстрування;
  - демонстрація;
  - відеометод;
  - майстер-клас;
  - бесіда;
  - розповідь.
- 2) на семінарських заняттях:
- практична робота;
  - фронтальне опитування;
  - частково-пошуковий метод;
  - спостереження;
  - вправи;
  - пізнавальні ігри

***Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:***

- усні відповіді (семінарські заняття);
- проєктні (самостійні) роботи;
- контрольна робота;
- реферати.

## **7. Форми поточного та підсумкового контролю**

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, проєктні (самостійні) роботи), реферат, контрольна робота (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

## **7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання**

| <b>Усні<br/>відповіді на<br/>семінарських<br/>заняттях</b> | <b>Критерії оцінювання</b>                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2                                                          | Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених. |
| 1,5                                                        | Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві                                                                                                                                                     |

|     |                                                                                                                                          |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | помилки та неточності у викладенні матеріалу.                                                                                            |
| 1   | Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.      |
| 0,5 | Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.                        |
| 0   | Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.                                   |
|     | <i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (15 відповідей по 2 бали ДФН) 8 балів (4 відповіді по 2 бали ЗФН).</i> |

| Самостійна (проектна) робота | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3                            | Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.                                                     |
| 2                            | Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різноманітних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів. |
| 1                            | Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.                                                                                                                                                                                                                                          |
| 0                            | Студент не виконує роботи.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                              | <i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 45 балів ( 15 робіт по 3 бали ДФН ЗФН).</i>                                                                                                                                                                                                                                       |

| Реферат | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 15      | Реферат має обсяг 15 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії. |
| 10      | Реферат має обсяг 10 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.                                                |
| 5       | Обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.                                                                                     |
| 0       | Тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.                                                                                                                                          |
|         | <i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів (1 реферат по 15 балів ДФН ЗФН).</i>                                                                                                                                                           |

| Контрольна робота | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                               |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ДФН<br>10<br>ЗФН  | Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно ідентифікує технологію і правильно виявляє брехню в тексті. |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 32-30                      | Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ДФН<br>9-7<br>ЗФН<br>29-20 | Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію профайлінгу і правильно структурує хід виявлення брехні в тексті, проте допускається помилок шляхом упущення кількох відповідних маркерів.<br>Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок. |
| ДФН<br>6-5<br>ЗФН<br>19-10 | Робота виконана з огріхами в описі технології профайлінгу, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно.<br>Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.                                                               |
| ДФН<br>4-3<br>ЗФН<br>9-6   | Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі технології профайлінгу (III рівень складності). Завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно або не виконано взагалі.<br>Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.            |
| ДФН<br>3-1<br>ЗФН<br>5-1   | Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня.<br>Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.                                                                          |
| 0                          | Робота не виконувалася.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|                            | <i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів (для ДФН, 32 бали для ЗФН)</i>                                                                                                                                                                                                                                               |

| Форма контролю               | Максимальна кількість балів |                       |
|------------------------------|-----------------------------|-----------------------|
|                              | Денна форма                 | Заочна форма          |
| Практичні заняття            | 15x2 бали = 30 балів        | 4x2 бали = 8 балів    |
| Самостійна (проектна) робота | 15x3 бали = 45 балів        | 15x3 бали = 45 балів  |
| Реферат                      | 1x15 балів = 15 балів       | 1x15 балів = 15 балів |
| Контрольна (письмова) робота | 1x10 балів = 10 балів       | 1x32 бали = 32 бали   |
| <b>Всього</b>                | <b>100</b>                  | <b>100</b>            |

## 8. Критерії оцінювання результатів навчання

|      |    | Денне відділення                   |                 | Заочне відділення                  |                 |
|------|----|------------------------------------|-----------------|------------------------------------|-----------------|
|      |    | Вид роботи                         | Кількість балів | Вид роботи                         | Кількість балів |
| ЗМ 1 | Т1 | Відповідь на семінарському занятті | 4               |                                    |                 |
|      |    | Самостійна (проектна) робота (4)   | 6               | Самостійна (проектна) робота       | 6               |
|      | Т2 | Відповідь на семінарському занятті | 2               | Відповідь на семінарському занятті | 2               |
|      |    | Самостійна (проектна) робота (4)   | 6               | Самостійна (проектна) робота       | 6               |
| ЗМ 2 | Т1 | Відповідь на семінарському занятті | 4               |                                    |                 |
|      |    | Самостійна (проектна) робота (4)   | 6               | Самостійна (проектна) робота       | 6               |
|      | Т2 | Відповідь на семінарському занятті | 2               | Відповідь на семінарському занятті | 2               |
|      |    | Самостійна (проектна) робота (4)   | 6               | Самостійна (проектна) робота       | 6               |
| ЗМ 3 | Т1 | Відповідь на семінарському занятті | 4               |                                    |                 |
|      |    | Самостійна (проектна) робота       | 6               | Самостійна (проектна) робота       | 6               |
|      | Т2 | Відповідь на семінарському занятті | 2               |                                    | 2               |
|      |    | Самостійна (проектна) робота       | 3               | Самостійна (проектна) робота       | 3               |
|      |    | Реферат                            | 15              | Реферат                            | 15              |
| ЗМ 4 | Т1 | Відповідь на семінарському занятті | 6               |                                    |                 |
|      |    | Самостійна (проектна) робота       | 6               | Самостійна (проектна) робота       | 6               |
|      | Т2 | Відповідь на семінарському занятті | 6               | Відповідь на семінарському занятті | 2               |
|      |    | Самостійна (проектна) робота       | 6               | Самостійна (проектна) робота       | 6               |

|                      |         |     |                   |     |
|----------------------|---------|-----|-------------------|-----|
| Контрольна робота    |         | 10  | Контрольна робота | 32  |
| Підсумковий контроль | екзамен |     | екзамен           |     |
| <b>Сума</b>          |         | 100 |                   | 100 |

## 9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях використовується бібліотечний фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

## 10. Рекомендовані джерела інформації

### Основна література

1. Адаптація дитини до школи / Упоряд.: С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. К.: Мікрос-СВС, 2003. 111 с.
2. Власова О.І. Основи психології та педагогіки: підручник. К.: Знання, 2011. 333с.
3. Заброцький М.М. Основи вікової психології: Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга, Богдан, 2005. 112с.
4. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / За ред. Л. М. Проколієнко. Київ, 1989. 608 с.
5. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій): Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 128с.
6. Психологія: Підручник / Ю.Л.Трофімов, В.В.Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л.Трофімова- 3-є вид., стереотип. К.: Либідь, 2001. 560 с.
7. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2005. 360с.
8. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч.посіб. К.: Академвидав, 2007. 424с.
9. Вікова та педагогічна психологія: Навч.посіб. / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. К.: Просвіта, 2001. 416 с.

### Допоміжна література

1. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн.. 1: Особистісно-орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади: Навч.-метод. Видання. К.: Либідь, 2003. 280с.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн.. 2: Особистісно-орієнтований підхід: науково-практичні засади: Навч.-метод. Видання. К.: Либідь, 2003. 344с.
3. Бех І.Д. Психологічні умови ефективності виховної дії // Рідна школа. 1992. N 1. С.41-46.
4. Бех І.Д. Довільна поведінка школярів як мета виховання // Рідна школа. 1993. N9. С.29-32.
5. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання. К.: ІЗМН, 1998. 204 с.
6. Богучарова О.І. Шкільні страхи шестирічок та їх запобігання завдяки поведінці опанування // Практична психологія та соціальна робота. 2002. №5. С. 1 – 3.
7. Карпенко Н. Страх: позитивна та негативна роль у розвитку дітей // Дошк. виховання. 1997. № 12. С. 18-19.

8. Коробко С.Л., Коробко О.І. Робота психолога з молодшими школярами. К.:Літера, ЛТД, 2006. 416с.
9. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С.Корольчука. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2004. 400с.
10. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник.. 2-е вид., перероблене та доповнене. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 272 с.
11. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посіб. 3-є вид., випр. К.: Вища школа, 2004. 487 с.
12. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Посібник. К.: Академвидав, 2003. 448 с.
13. Основи практичної психології / В.Панок, Т.Титаренко, Н. Чепелєва та ін.: Підручник. К.: Либідь, 2001. 536 с.
14. Основи психології: Підручник // За заг. ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. К.: Либідь, 1997. 632 с.
15. Подоляк Л. Основи вікової психології / Психологічний інструментарій. Київ: Плавник, 2006. 112с.
16. Приходько Ю.О. Генезис провідних ставлень дитини дошкільного віку як основа її особистісного розвитку: Дис. д-ра психол. наук: 19. 00. 07./ НПУ імені М.П. Драгоманова. К., 1997. 428 с.
17. Спивак Л.М. Корекція Я-концепції невстигаючих учнів початкових класів // Психологія: Збірник наукових праць. Випуск 1 (8). Київ, НПУ, 2000. С.160-169.
18. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. К.: Академія, 2002. 528с.
19. Цимбалюк І.М., Яницька О.Ю. Загальна психологія. К.: Професіонал, 2004. 304 с.
20. Шебанова В.І. Дослідження тривожності в дітей молодшого шкільного віку // Педагогіка і психологія. 2001. № 3. С. 108 - 117.

#### **Інформаційні ресурси в інтернет**

[https://pidru4niki.com/1821100137149/psihologiya/peredmova\\_vikova\\_i\\_pedagogichna\\_psihologiya](https://pidru4niki.com/1821100137149/psihologiya/peredmova_vikova_i_pedagogichna_psihologiya) [https://stud.com.ua/88896/pedagogika/pedagogichna\\_psihologiya](https://stud.com.ua/88896/pedagogika/pedagogichna_psihologiya) [scholar.google.com.ua](https://scholar.google.com.ua)